

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117224487
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6117224487.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: P. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom: Z. XX, XXX XX R., právne zastúpený: JUDr. Marek Morochovič, advokát, Krížna 56, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpená: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, v konaní o zaplatenie 828,- EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 01. decembra 2020, č.k. 3Csp 25/2017-128, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 828 EUR s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 828 EUR od 21.03.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaného v upomínanom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 20Up/156/2017, ktorý ho po ukončení upomínacieho konania postúpil na pokračovanie v konaní Okresnému súdu Bratislava I domáhal voči žalovanému zaplatenia 828,- EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 21.03.2017 do zaplatenia titulom nároku na poistné plnenie z povinného zmluvného poistenia pre prípad úpadku cestovnej kancelárie. Návrh žalobca odôvodnil tým, že si v cestovnej kancelárii U. K..Q..X.. zakúpil dňa 01.12.2015, uzatvorením zmluvy o obstaraní zájazdu, letecký zájazd s ubytovaním pre 5 osôb (seba, manželku a ďalšie tri osoby) na Z. v termíne XX.-XX.XX.XXXX za cenu 2.145,- EUR, ktorú uhradil 2 platbami a to dňa 29.11.2015 v sume 1.596,- EUR (záloha) a dňa 01.12.2015 v sume 549,- EUR (doplatok). Z uhradenej sumy na neho a manželku pripadala suma 828,- EUR, ktorú si v tomto konaní uplatňuje. Uviedol, že cestovná kancelária bola povinne zmluvne poistená pre prípad úpadku u žalovaného poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, do 01.12.2016. Zájazd sa v dojednanom termíne neuskutočnil pre platobnú neschopnosť cestovnej kancelárie, ktorá to zverejnila na svojom webovom sídle koncom roka 2015. Tvrdil, že dňa 15.01.2016 písomne vyzval cestovnú kanceláriu na vrátenie ceny zájazdu, avšak táto nereagovala. Dňa 19.02.2016 si žalobca písomne uplatnil u žalovaného nárok na náhradu škody z poistenia zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie. Žalovaný mu odmietol vyplatiť poistné plnenie s odôvodnením, že:

- v dobe trvania poistenia poisťník U. K..Q..X.. neoznámil vznik škodovej udalosti, neposkytol potrebnú súčinnosť, nepredložil doklady, čím poisťovní neumožnil vykonať potrebné šetrenie na posúdenie, či ide o poisťnú udalosť a aká je výška škody,
- v dobe trvania poistenia nebol preukázaný úpadok, v dôsledku ktorého by bol preukázaný nárok klienta na poisťné plnenie,
- neexistuje právny základ resp. nebolo preukázané právne relevantnými dôkazmi, že v dobe poistenia došlo k poisťnej udalosti, teda k úpadku poisťníka a k vzniku škody.

Konštatoval, že mu ako objednávateľovi zájazdu a poistenému zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrel so žalovaným ako poisťiteľom poisťník U. K..Q..X., vzniká nárok na poisťné plnenie ak budú kumulatívne splnené podmienky, ktoré musia nastať v poisťnej dobe t.j. do 01.12.2016, uzatvorenie zmluvy o zájazde, zaplatenie ceny zájazdu, neuskutočnenie zájazdu, úpadok cestovnej kancelárie a nevrátenie ceny zájazdu. Mal za to, že v predmetnej veci nie je sporné a žalovaným namietané, že v poisťnej dobe došlo k uzatvoreniu zmluvy o zájazde, že bola zaplatená cena zájazdu, že sa zájazd neuskutočnil a že cestovná kancelária cenu neuskutočneného zájazdu klientovi nevrátila. Uviedol, že jediným sporným bodom pre žalovaného je, či bola cestovná kancelária - dlžník, v poisťnej dobe v úpadku a či je to možné preukázať.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil ustanoveniami § 741a, § 741b ods. 3, § 788 ods. 1, § 799 ods. 1 a § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1 písmeno a), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, § 9 ods. 3, § 11 ods. 3, 4, 5 zákona č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, článku 2, 3, 6 Všeobecných poisťných podmienok žalovanej pre povinné zmluvné poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca ako objednávateľ zájazdu dňa 01.12.2015 uzavrel s cestovnou kanceláriou U., K..Q..X.. ako obstarávateľom, zmluvu o obstaraní leteckého zájazdu na Z., v termíne XX.XX. - XX.XX.XXXX, s ubytovaním v hoteli K. L. S. *, all inclusive, pre: osoby: P. M. M., B. M., Q. N., O. N., Z. M., za celkovú cenu 2.145,- EUR (414,- EUR za osobu), z ktorej bola uhradená záloha 1.596,- EUR dňa 29.11.2015 a doplatok vo výške 549,- EUR mal objednávateľ uhradiť do 05.12.2015, variabilný symbol: XXXXXXXXXXXX. V zmluve o obstaraní zájazdu bolo uvedené, že CK U. K..Q..X.. je poistená voči insolventnosti v poisťovni Kooperativa a.s. Žalobca prevodom dňa 29.11.2015 uhradil na účet príjemcu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXXXX, sumu 1.596,- EUR a dňa 01.12.2015 sumu 549,- EUR. Na internetovej stránke CK U. (D.:/.sk) bol dňa 28.12.2015 zverejnený oznam Z. M., konateľa U. K..Q..X., v znení: „Na našu spoločnosť U. K..Q..X.. bol na príslušnom súde zo strany veriteľov podaný návrh na vyhlásenie konkurzu. Z tohto dôvodu sme nútení vyhlásiť platobnú neschopnosť. Poistenie pre prípad úpadku rieši poisťovňa Kooperativa a.s. Oprávnené požiadavky na refundáciu je potrebné zaslať do poisťovne. Momentálne nemáme žiadneho vycestovaného zákazníka v zahraničí.“ Výzvou zo dňa 15.01.2016 si žalobca uplatnil u U. K..Q..X.. právo na vrátenie ceny zájazdu neuskutočneného z dôvodu vyhlásenia úpadku v sume 2.145,- EUR, v lehote 7 dní od doručenia výzvy a dňa 19.02.2016 si žalobca uplatnil u žalovaného nárok na náhradu škody 2.145,- EUR z poistenia zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie. Žalovaný vyrozumel k oznámeniu škodovej udalosti z 20.03.2017 žalobcovi oznámil, že nemôže pristúpiť k poisťnému plneniu, pretože nie je preukázané, že v dobe trvania poisťnej zmluvy došlo k vzniku poisťnej udalosti, čiže k úpadku poisťníka a z toho vyplývajúcej škody. Podľa internetovej stránky Y..U..sk U. K..Q..X.. mala ku dňu 18.05.2017 daňový nedoplatok vo výške 300,- EUR detegovaný od 27.02.2017, nedoplatok preddavku poisťného zo zoznamu VŠZP vo výške 327,80,- EUR detegovaný od 21.11.2016 a dlh zo sociálneho poistenia zo zoznamu Sociálnej poisťovne vo výške 160,15,- EUR detegovaný od 20.10.2015. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I spoločnosti U. K..Q..X.. vyplýva, že K. X. X. bol konateľom spoločnosti U. K..Q..X.. od 13.01.2015 do 15.01.2016 a od 16.01.2016 bol konateľom Z. M. a táto funkcia mu vznikla 01.11.2015. Podľa rozhodnutia jediného spoločníka U. K..Q..X.. zo dňa 13.10.2015, spoločník K. X. X. svoj obchodný podiel vo výške 100% odstúpil novému spoločníkovi Z. M. a konateľ K. X. X. odstúpil z funkcie konateľa k 31.10.2015. Novým konateľom od 01.11.2015 je Z. M. nar. X.X.XXXX, bytom v Q.. Zmena bola zverejnená v Obchodnom vestníku č. 12/2016 z 20.01.2016. Platobná neschopnosť cestovnej kancelárie U. bola medializovaná v článkoch „Trikrát menila názov a vyhlásila úpadok. Príbeh U. bol zvláštny“ zo dňa 29.12.2015 a „Poškodení CK U. sa začali organizovať a chcú sa brániť“ zo dňa 11.01.2016. Dňa 07.11.2015 poisťník U. K..Q..X.. v zastúpení K. X. X. uzavrel s poisťiteľom Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group podľa § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka poisťnú zmluvu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie č. XXX

XXXXXXXX, ktorej neoddeliteľným celkom sú Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie.

Podľa čl. 1 poisťnej zmluvy poistenie bolo dojednané pre prípad, kedy poisťník z dôvodu svojho úpadku:

- neposkytne poistenému dopravu z miesta pobytu v zahraničí do miesta plánovaného skončenia zájazdu alebo Slovenskej republiky, ak je táto doprava súčasťou zájazdu,
- nevráti poistenému zaplatený preddavok, alebo cenu zájazdu v prípade ak sa zájazd neuskutočnil,
- nevráti poistenému rozdiel medzi zaplatenou cenou zájazdu a cenou čiastočne poskytnutého zájazdu v prípade ak zájazd bol poskytnutý iba sčasti.

Podľa čl. 2 poisťnej zmluvy poisťnou udalosťou je skutočnosť uvedená v predchádzajúcom článku, ak je s ňou spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť.

Podľa čl. 3 poisťnej zmluvy poisťné riziko bolo dojednané na poisťnú sumu 125.000,- eur.

Podľa čl. 7 poisťnej zmluvy poistenie bolo dojednané na dobu určitú od 01.12.2015 do 30.11.2016. V Registri účtovných závierok vedenom MF SR je založená len účtovná závierka spoločnosti U. K..Q..X.. za r. 2012 (v tom čase pod obchodným menom F. Z. R., K..Q..X..), v ktorom roku bol záverečný výsledok hospodárenia spoločnosti -1.299,- EUR. Uznesením KR PZ v Bratislave ČVS: KRP-300-/2-VYS-BA-2015-MM zo dňa 30.12.2015 bolo začaté trestné stíhanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, pretože trestne zodpovedná osoba prípadne aj v súčinnosti s ďalšími trestne zodpovednými osobami, konajúca za spoločnosť U. K..Q..X., prípadne aj za ďalšie spoločnosti, ktoré sa podieľali na ponúkaní cestovných zájazdov do zahraničia, od presne nezisteného času, najmä v priebehu roku 2015 ponúkala prostredníctvom internetovej stránky Y..F..sk, prípadne aj ďalšími inými spôsobmi zájazdy do zahraničia a na základe toho uzatvárala s jednotlivými záujemcami zmluvy o obstaraní zájazdov a potom od týchto záujemcov prijala platby minimálne na účty č. K. XXXX XXXX XXXXXXXXXXXXXXXX, č. SK XX XXXX XXXX XXXXXXXXXXXXXXXX vedené vo N. Ú. C., B..K.. a č. SK XX XXXX XXXX XXXXXXXXXXXXXXXX vedený v K. K., B..K.. uvedené na predmetných zmluvách ako zálohy a ďalšie platby súvisiace s obstaraním zájazdov, hoci už v čase ponúkania zájazdov vedela, že zájazdy v zmysle uvedených zmlúv neobstará a prijaté platby nevráti, pričom takýmto spôsobom vylákala od doposiaľ najmenej od 300 poškodených finančné prostriedky spolu najmenej vo výške 314.449,- EUR. Podľa vyjadrenia MV SR z 10.12.2018 boli v konaní vypočutí svedkovia a zabezpečené listinné dôkazy a ďalej sa vykonáva vyšetrovanie, ktorého stav ešte neumožňuje vzniesť obvinenie voči konkrétnej osobe. Poukázal na obdobné konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I a z listinných dôkazov získaných zo spisu sp. zn. 12Csp 80/2017 zistil, že na U. K..Q..X.. nebol k 25.07.2017 vyhlásený konkurz, k 09.08.2017 nebola uvedená ani v registri úpadcov. Z interného prehľadu uplatnených nárokov u žalovaného vyplýva, že eviduje z toho istého titulu 435 nárokov v celkovej výške 816.257,- EUR. Všeobecná zdravotná poisťovňa evidovala u spoločnosti U. K..Q..X.. k 11.10.2018 nedoplatok za obdobie od 01/2015 do 12/2016 vo výške 1.745,98,- EUR. U. K..Q..X.. ku dňu 18.10.2018 nepodala daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2015 a 2016, nepodala ani účtovnú závierku za obdobie roku 2015 a 2016 a ku dňu 22.10.2018 . Daňový úrad Bratislava evidoval u nej nedoplatky: pokutu vo výške 60,- EUR splatnú 05.05.2016, pokutu vo výške 60,- EUR splatnú 20.05.2016 a pokutu vo výške 180,- EUR splatnú 30.01.2017. Sociálna poisťovňa pobočka Bratislava k 22.10.2018 evidovala dlžné poisťné od roku 2015 v sume 914,72,- EUR, posledná úhrada poisťného bola uskutočnená za mesiac 07/2015 v sume 34,76,- EUR, pričom predpis bol v sume 141,56,- EUR.

4. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobca ako objednávateľ, uzatvoril dňa 01.12.2015 s cestovnou kanceláriou U. K..Q..X.., ako obstarávateľom zmluvu o obstaraní leteckého zájazdu na Z., v termíne XX.XX.-XX.XX.XXXX, s ubytovaním v hoteli K. L. S. *, all inclusive, pre žalobcu, jeho manželku a ďalšie 3 osoby, za cenu celkom 2.145,-EUR (414,- EUR za osobu). Žalobou si uplatnil nárok na úhradu ceny zájazdu v sume 828,- EUR pripadajúcu na žalobcu a jeho manželku. U. K..Q..X.. bola poisťená voči insolventnosti u žalovaného. Žalobcom objednaný zájazd sa neuskutočnil, cestovná kancelária oznámila na svojich webových stránkach, že je nútená vyhlásiť platobnú neschopnosť a oznámila, že oprávnené požiadavky na refundáciu je potrebné zaslať do poisťovne, pričom poistenie pre prípad úpadku rieši poisťovňa Kooperativa, a.s.. Žalobca si u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody z poistenia zájazdu pre prípad úpadku dňa 19.02.2016, na základe čoho žalovaný oznámil žalobcovi dňa 20.03.2017, že nemôže pristúpiť k poisťnému plneniu, pretože nie je preukázané, že v dobe trvania poisťnej zmluvy došlo k vzniku poisťnej udalosti, čiže k úpadku poisťníka a z toho vyplývajúcej škody. Skonštatoval, že U. K..Q..X.. bola poisťená voči insolventnosti u žalovaného na základe poisťnej

zmluvy č. XXX XXXXXXXX zo dňa 07.11.2015. Spornými otázkami v konaní bola platnosť uzavretej poisťovnej zmluvy č. XXX XXXXXXXX pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie zo dňa 07.11.2015, vznik poisťovnej udalosti - úpadok poisťovníka, úhrada ceny zájazdu žalobcom, výška uplatneného nároku s poukazom na dojedanú poisťovnú sumu, ako aj vznik omeškania.

5. Súd prvej inštancie prejudiciálne posudzoval platnosť poisťovnej zmluvy č. XXX XXXXXXXX pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie zo dňa 07.11.2015. Žalovaný v konaní vniesol námietku jej absolútnej neplatnosti z dôvodu, že pri jej uzatváraní poisťovníka - spoločnosť U. K..Q..X., zastupoval K. X. X., ktorý ako zistil po oznámení škodovej udalosti zo zbierky listín, rozhodnutím jediného spoločníka U. K..Q..X. zo dňa 13.10.2015 odstúpil z funkcie konateľa k 31.10.2015. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalovaný dňa 07.11.2015 uzavrel s poisťovníkom - spoločnosťou U. K..Q..X. poisťovnú zmluvu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie, pričom poisťovníka zastupoval K. X. X., ktorý zmluvu aj podpísal. Poukázal na skutočnosť, že v zmluve nie je uvedené, či menovaný konal za U. K..Q..X. ako konateľ, alebo ako splnomocnená osoba. Zástupca poisťovníka bol identifikovaný len menom a priezviskom, pričom zmluva bola riadne podpísaná oboma stranami a nebolo sporné, že žalovaný aj prijal poisťovné. Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I spoločnosti U. K..Q..X., bol K. X. X. konateľom spoločnosti U. K..Q..X. od 13.01.2015 do 15.01.2016 a od 16.01.2016 bol konateľom Z. M., pričom táto funkcia mu vznikla 01.11.2015. Obranu žalovaného vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú a maximálne účelovú, keď ako zmluvná strana v čase uzatvárania zmluvy akceptoval zastúpenie poisťovníka, prijal poisťovné a platnosť zmluvy začal spochybňovať až po uplatnení si nároku zo strany žalobcu a ďalších klientov U. K..Q..X.. Stotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že nemôže byť na jeho ťarchu, že žalovaný v čase uzatvárania poisťovnej zmluvy akceptovala zastúpenie poisťovníka, pričom on nijakým spôsobom uzatvorenie poisťovnej zmluvy, ako ani jej obsah a realizáciu jej uzatvárania ovplyvniť nemohol a preto nemôže byť ani zodpovedný za nedostatočné preverenie oprávnenia zástupcu jednej zo zmluvných strán. Konštatoval, že aj keď poisťovnú zmluvu za poisťovníka uzavrela osoba, ktorá nebola v zmluve označená ako konateľ, nie je možné túto zmluvu považovať z dôvodov uvádzaných žalovaným za neplatnú. Mal za to, že bolo povinnosťou žalovaného preveriť si v akom postavení vystupuje osoba zastupujúca poisťovníka, toto premietnuť aj do zmluvy a preveriť si aj oprávnenie takejto osoby, čo však žalovaný v dostatočnej miere nevykonával, a je neprípustné, aby následne argumentoval neplatnosťou takejto zmluvy, z ktorej aj prijal poisťovné plnenie a jej neplatnosť namietal, až keď boli u neho uplatnené nároky poisťovaných na plnenie. Poisťovnú zmluvu č. XXX XXXXXXXX pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie zo dňa 07.11.2015 vyhodnotil ako platnú. Keďže vyhodnotil uvedenú poisťovnú zmluvu č. XXX XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poistenie zájazdu podľa § 9 ods. 1 z.č. 281/2001 Z.z. ako platnú, pričom zájazd objednaný žalobcom sa mal realizovať v termíne od 08.-15.07.2016, teda v čase poisťovného obdobia dojednaného predmetnou zmluvou (01.12.2015 - 30.11.2016), považoval za preukázanú aj pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného v konaní.

6. K spornej otázke, či sa poisťovník - U. K..Q..X. dostal do úpadku uviedol, že podľa poisťovnej zmluvy č. XXX XXXXXXXX bolo poistenie dojednané pre prípad, kedy poisťovník z dôvodu svojho úpadku nevráti poisťovnému zaplatený preddavok, alebo cenu zájazdu v prípade, ak sa zájazd neuskutočnil. Konštatoval, že zákon č. 281/2001 Z.z. odkazuje v súvislosti s pojmom úpadok v § 9 na zákon o konkurze a reštrukturalizácii, ktorým bol v rozhodnom čase z.č. 7/2005 Z.z. Predmetný zákon upravuje definíciu úpadku v cit. § 3, detaily spojené s určovaním, či je dlžník v úpadku bližšie upravuje vyhláška č. 643/2005 Z.z. Úpadok je objektívny stav, vyplývajúci z ekonomickej situácie dlžníka. Nevyhlasuje sa, nezakladá sa rozhodnutím súdu, ani iného orgánu, jeho existencia alebo prezumovaná existencia je iba predpokladom pre postup súdu, veriteľov a ďalších subjektov podľa z.č. 7/2005 Z.z. Dlžník môže byť v úpadku aj bez toho, aby bolo iniciované konanie podľa z.č. 7/2005 Z.z. (viď rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/111/2019-264 z 18.06.2020). Mal za preukázané, že na strane poisťovníka - cestovnej kancelárie U. K..Q..X., došlo k úpadku, tak ako je to definované aj v článku 2 VPP a v § 3 z.č. 7/2005 Z.z. a to formou platobnej neschopnosti, keďže počas trvania poistenia (od 01.12.2015 do 30.11.2016) mal viacero veriteľov a viacero záväzkov, ktoré nebol schopný 30 dní po lehote splatnosti plniť. Konštatoval, že sám žalovaný uviedol, že eviduje 429 žiadostí o poisťovné plnenie z dôvodu úpadku cestovnej kancelárie s celkovou uplatnenou sumou 773.037,- EUR, čo potvrdil (s počtom nárokov 435) aj interný prehľad uplatnených nárokov u žalovaného z pripojeného spisu sp. zn. 12Csp/80/2017. Mal za to, že o úpadku poisťovníka svedčí aj oznam konateľa U. K..Q..X., doklady o nedoplatkoch predmetnej spoločnosti - daňový nedoplatok vo výške 300,- EUR, nedoplatok na preddavku poisťovného voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni za obdobie 01/2015 - 12/2016 vo výške 1.745,98,- EUR, ako aj dlh zo sociálneho poistenia vo výške 914,72, EUR. Uviedol, že nie je možné na základe vykonaného

dokazovania prisvedčiť žalovanému, že v prípade U. K..Q..X.. ide o neochotu, nie o neschopnosť plniť, pričom takúto argumentáciu nepovažoval za preukázanú žiadnym z vykonaných dôkazov, ani takýto dôkaz nebol v konaní žalovaným navrhnutý. Poukázal na to, že je to práve žalovaný, ktorý má prístup k dokladom súvisiacim s poistením zájazdu, čo vyplýva aj z ust. § 11 ods. 4 z.č. 281/2001 Z.z. a je preto na ňom, ako poistiteľovi, aby si uvedený prístup zabezpečil, aby mohol v prípade poistnej udalosti vykonať potrebné prešetrenie, či je poistník v úpadku. Objednávateľ zájazdu nemá zákonné, ani praktické možnosti zisťovať a preverovať aktuálnu ekonomickú situáciu cestovnej kancelárie. Dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal, že by U. K..Q..X.. nebola v úpadku a mal za preukázané, že došlo k vzniku poistnej udalosti v zmysle poistnej zmluvy a VPP, teda k úpadku poistníka.

7. K námietke žalovaného týkajúcej sa preukázania úhrady ceny zájazdu, podľa zmluvy o obstaraní zájazdu zo dňa 01.12.2015 vo výške 2.145,- EUR, keď žalovaný namietal, že tak záloha, ako aj doplatková platba boli žalobcom uskutočnené na účet, ktorý nebol uvedený v Zmluve o obstaraní zájazdu a preto sporoval, či tieto finančné prostriedky boli poukázané U., K..Q..X., súd prvej inštancie uviedol, že žalobca prevodom dňa 29.11.2015 uhradil na účet príjemcu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXXXX, sumu 1.596,- EUR a dňa 01.12.2015 sumu 549,- EUR, t.j. spolu 2.145,- EUR Skonštatoval, že skutočnosť, že uvedené platby boli poukázané U., K..Q..X.. preukazuje aj zmluva o zájazde, z ktorej vyplýva, že platba z 29.11.2015 bola realizovaná. Skutočnosť, že uvedené platby boli poukázané a uhradené U., K..Q..X.. vyplýva podľa prvoinštančného súdu aj z uznesenia KR PZ v Bratislave ČVS: KRP-300-/2-VYS-BA-2015-MM zo dňa 30.12.2015, v ktorom je účet K. XXXX XXXX XXXX XXXX, na ktorý boli obe platby realizované uvedený ako účet, na ktorý trestne zodpovedná osoba prípade aj v súčinnosti s ďalšími trestne zodpovednými osobami, konajúcimi za spoločnosť U. K..Q..X., prijímala platby od záujemcov na cestovné zájazdy do zahraničia. Považoval preto za preukázané, že žalobca preukázal úhradu ceny zájazdu vo výške 2.145,- EUR, v zmysle zmluvy o obstaraní zájazdu zo dňa 01.12.2015. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa výšky uplatneného nároku vzhľadom na dojednanú poistnú sumu podľa poistnej zmluvy č. XXX XXXXXXXX vo výške 125 000,- EUR súd prvej inštancie uviedol, že ju považuje za nedôvodnú. Žalovaný namietal, že v prípade, ak by bola preukázaná dôvodnosť poskytnutia poistného plnenia za neuskutočnený a žalobcom zaplatený zájazd, tak by poistné plnenie nepredstavovalo žalovanú sumu, ale iba pomernú časť uvedenej sumy zodpovedajúcej pomeru celkovo uplatnených nárokov klientov, podľa článku 10 bod 5 VPP, podľa ktorého „ak súčet nárokov všetkých poistených, ktorí poisťovateľovi oznámili škodovú udalosť najneskôr do 1 mesiaca od vzniku škodovej udalosti, prevýši poistnú sumu plnenie poistiteľa sa každému z nich zníži v pomere dojednanej poistnej sumy k súčtom ich uplatnených nárokov na poistné plnenie.“ Podľa súdu prvej inštancie, keď poistiteľ a poistník nemôžu svojou dohodou obmedziť zákonné práva objednávateľa zájazdu limitácia poistného plnenia vyplývajúca z dojednania žalovaného, ako poisťovateľa a cestovnej kancelárie je vo vzťahu k žalobcovi neúčinná a nezaväzuje ho. Žalobca, ako klient cestovnej kancelárie poistenej pre prípad úpadku, má nárok na vyplatenie plnej náhrady poistného plnenia od poistiteľa. Uviedol, že, žalovaný nijako nepreukázal, že by z predmetnej poistnej zmluvy vyplatil nejaké poistné plnenie, ani či sú uplatnené nároky ostatných klientov uplatnené riadne a včas a či z nich bude plniť, ani takéto dokazovanie nenavrhol. Z uvedených dôvodov súd vyhodnotil výšku uplatneného nároku žalobcom za preukázanú.

8. Súd prvej inštancie považoval žalobcom uplatnený nárok za dôvodný a zaviazal žalovaného, ktorý sa s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona aj na zaplatenie úroku z omeškania, určeného § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. vo výške 5%, a to od prvého dňa nasledujúceho po oznámení žalovaného zo dňa 20.03.2017, že žalobcovi neposkytne poistné plnenie z dôvodu nepreukázania poistnej udalosti, t.j. od 21.03.2017, z priznanej sumy 828,- EUR až do zaplatenia.

9. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný riadne a včas odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zmieta a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP). Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku týkajúcu sa preukázania existencie úpadku cestovnej kancelárie U. K..Q..X.. (ďalej len „U.“) zo strany žalobcu, kde k tomuto záveru dospel na základe skutkových zistení preukazujúcich existenciu určitých záväzkov zo strany U. (nesporné), ktoré však vyhodnotil tak, že bez ďalšieho preukazujú aj úpadok v zmysle príslušných zákonných či zmluvných ustanovení (odsek 12 a 12.1 Rozsudku), s čím je potom daná aj povinnosť žalovaného plniť. Mal za to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že k dnešnému dňu nebol relevantným spôsobom preukázaný skutočný a reálny úpadok U., a to bez preukázania skutočnosti, či U. nebol schopný reálne plniť svoje záväzky, alebo šlo z jeho strany len o neochotu poskytnúť dané plnenia. Uviedol, že do dnešného dňa nebolo voči U. začaté konkurzné konanie, v ktorom by sa reálne posudzovala otázka majetkových pomerov, a teda aj skutočnosti existencie, resp. neexistencie jej úpadku, resp. k akému dátumu. Konštatoval, že U. do dnešného dňa neposkytol žalovanému súčinnosť, na základe ktorej by bolo možné relevantným spôsobom posúdiť majetkové pomery za účelom riadneho zistenia existencie/neexistencie úpadku, a tým aj prípadného vzniku poistnej udalosti. Má za to, že za uvedeného stavu je na riadne posúdenie skutočnosti existencie alebo neexistencie úpadku na strane U. oprávnený iba príslušný konkurzný súd, prípadne ním menovaný predbežný správca, ktorý bude mať prístup k majetkovým a finančným údajom spoločnosti U., a bude tak aj schopný riadnym spôsobom zistiť, či uvedená spoločnosť skutočne nie je schopná plniť svojej záväzky, a že tieto iba bez riadneho dôvodu plniť odmieta, prípadne, že hodnota splatných pohľadávok uvedenej spoločnosti prekračuje hodnotu jej majetku. Poukázal na § 3 ods. 1 prvej vety zákona č. 7/2005 Z.z o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) je dlžník v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Podľa § 3 ods. 2 ZKR právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Uviedol, že v prípade platobnej neschopnosti dlžníka tak ide o cash flow problémy dlžníka, kedy dlžník nemá dostatok peňažných prostriedkov, aby riadne a včas uhradil svoje splatné peňažné záväzky. Objektívnou neschopnosťou sa pritom rozumie stav, keď dlžník nemá dostatok likvidných prostriedkov, aby uhradil splatné peňažné záväzky. Zoznam uvedených likvidných prostriedkov, z ktorých je možné hradiť splatné peňažné záväzky dlžníka obsahuje vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 643/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia (ďalej len „Vyhláška“). Od neschopnosti je pritom potrebné odlišiť neochotu dlžníka plniť splatný peňažný záväzok, t.j. stav, keď dlžník je schopný plniť splatný peňažný záväzok, ale z rôznych dôvodov nie je ochotný záväzok uhradiť (taktiež Pospíšil, B.: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii Komentár, Bratislava: Iur a Edition spol. s r.o. 2012, s. 23). Konštatoval, že podľa § 1 ods. 1 Vyhlášky na účely určenia platobnej neschopnosti sa platobne neschopným rozumie ten, kto má viac ako jedného veriteľa, viac ako jeden peňažný záväzok 30 dní po lehote splatnosti a koho peňažné záväzky 30 dní po lehote splatnosti nie sú kryté jeho finančným majetkom, ktorým sa rozumejú peňažné prostriedky, pohľadávky z účtu, vkladu, alebo inej formy vkladu v banke, alebo v pobočke zahraničnej banky, alebo v zahraničnej banke so sídlom v členskom štáte Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj s výpovednou lehotou kratšou ako tri mesiace, peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere, ktorých lehota splatnosti uplynie do 30 dní, ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne a včasné splnenie, peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere po lehote splatnosti nie viac ako 30 dní, ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne splnenie do 30 dní od uplynutia lehoty ich splatnosti, peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere, ktoré sú splatné na požiadanie (na videnie), ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne a včasné splnenie, ak by sa o ich splatenie požiadalo nasledujúci deň. Uviedol, že vzhľadom na neposkytnutie súčinnosti zo strany U. nemal možnosť overiť si skutočnosti týkajúce sa otázky krytia splatných peňažných záväzkov finančným majetkom v zmysle citovaného § 1 ods. 1 Vyhlášky. Konštatoval, že z § 3 ods. 3 ZKR jednoznačne vyplýva, že pri posudzovaní otázky existencie/neexistencie predĺženia dlžníka sa vychádza z účtovných záznamov dlžníka, bez poskytnutia ktorých nie je možné mimo konkurzného konania stanoviť existenciu predĺženia u samotného dlžníka. Nakoľko zo strany U. mu neboli predložené dokumenty, na základe ktorých by bolo možné posúdiť otázku skutočného predĺženia, nebolo ani preukázané, že U. skutočne je v predĺžení, v zmysle vyššie uvedených ustanovení ZKR. Mal za to, že v predmetnom súdnom konaní nedošlo k relevantnému preukázaniu vzniku úpadku na strane U., tento sa bez ďalšieho nepredpokladá (§ 3 ods. 1 ZKR), a teda nedošlo ani k vzniku poistnej udalosti, a v neposlednom rade, teda žalobca v predmetnom súdnom konaní neunesol na ňom spočívajúce dôkazné bremeno, vo veci tvrdených skutočností. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.11.2020, č. k.

3Co/178/2019-155, ktorým odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v obdobnej veci tak, že voči žalovanému žalobu zamietol.

11. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne, riadne a dostatočne zdôvodnené, obsahujúce zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, a odvolanie žalovaného, ako aj jeho právne zdôvodnenie za nedôvodné a účelové. K námietke žalovaného, že nebol preukázaný úpadok cestovnej kancelárie U. K..Q..X.. a teda neboli splnené podmienky na plnenie z poistenia úpadku cestovnej kancelárie uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne nové skutkové či právne skutočnosti, odlišné od tých, s ktorými sa mal žalobca možnosť oboznámiť z predchádzajúcich písomných a ústnych vyjadrení žalovaného. Žalobca má za to, že v konaní bol preukázaný úpadok cestovnej kancelárie a to jednak v zmysle definície úpadku podľa zmluvných, všeobecných poistných podmienok a to aj podľa definície úpadku v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Konštatoval, že preukázaný predpoklad úpadku cestovnej kancelárie pre platobnú neschopnosť žalovaný nevyvrátil, nepreukázal opak, napriek tomu, že dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdenej neexistencie úpadku bolo na ňom. Za dôkaz nepovažuje námietku žalovaného, že úpadok nastáva len konštatovaním súdom pri vyhlásení konkurzu, či konštatovaním správcom, nakoľko takéto ponímanie stavu úpadku nemá oporu ani v zmluvných, všeobecných poistných podmienkach, ani v zákonnej definícii úpadku a ide len o mylný právny názor žalovaného. Považuje za správny názor súdu prvej inštancie, že je správne požadovať od žalovaného výnimku z pravidla, a bol povinný preukázať neexistenciu úpadku. K žalovaným prezentovanému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave (č.k. 3Co/178/2019-155) uviedol, že sa v ňom síce rieši obdobná právna otázka a aj skutkový stav je podobný, rozdiel je však vo vykonanom dokazovaní, nakoľko rozsah vykonaných dôkazov v týchto konaniach je rozdielny a preto nie je možné hodnotenie skutkového, právneho stavu a dôkazov odvolacieho súdu bez ďalšieho brať ako smerodajné, pri skúmaní správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu v tomto konaní. Poukázal na iné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave a to v č.k. 9Co/111/2019-264, v právnej veci žalobcu P.. M. M. proti žalovanému, o zaplatenie 1 498,00 EUR, kde odvolací súd pri hodnotení vykonaného dokazovania ohľadne úpadku cestovnej kancelárie, ktoré bolo totožné ako v tomto konaní dospel k názoru, že žaloba žalobcu je dôvodná, nakoľko ním bol preukázaný aj úpadok cestovnej kancelárie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a priznal žalobcovi plnú náhradu trov odvolacieho konania.

12. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v nedôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 CSP preto verejne vyhlásil rozsudok, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. S poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 828 EUR s úrokom s omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 828 EUR od 21.03.2017 do zaplatenia a v podrobnostiach na ne poukazuje. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalobcom uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne v súlade s ust. § 191 CSP, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a záverom a na ich základe aj k správne právne záveru, že podaná žaloba je dôvodná. V odôvodnení svojho rozsudku sa súd prvej inštancie riadne vysporiadal so všetkými okolnosťami, ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Svoje dôvody vedúce k vyhoveniu žalobe aj náležitým spôsobom odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 CSP. S vyššie uvedenými závermi súdu prvej inštancie, ako aj s ich odôvodnením sa

odvolací súd plne stotožnil. Právne závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, a im zodpovedajúce odôvodnenie rozsudku považuje odvolací súd za logické, pochopiteľné, vyčerpávajúce a presvedčivé. V tejto súvislosti považuje za potrebné už len zdôrazniť, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami sporových strán, v tomto prípade žalovaného ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného, a teda riadne odôvodneného rozhodnutia, pričom sporovým stranám musí dať odpoveď na relevantné (nie všetky) otázky a skutočnosti, čím sa súd prvej inštancie aj riadil, a ako už bolo uvedené vyššie, svoje rozhodnutie a právne úvahy, na ktorých ho založil, aj náležite odôvodnil, pričom ním prijaté právne závery sú v plnom rozsahu podložené správnym výkladom. Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne odvolací súd poukazuje, a vyjadrí sa len k odvolacím námietkam žalovanej strany.

16. Vzhľadom na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 2Cdo 238/2008, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní odvolacím súdom relevantné. V posudzovanej veci mal súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalobca ako objednávateľ, dňa 01.12.2015 uzatvoril s cestovnou kanceláriou U. K..Q..X., ako obstarávateľom zmluvu o obstaraní leteckého zájazdu na Z., v termíne XX.XX.-XX.XX.XXXX, s ubytovaním v hoteli K. L. S. *, all inclusive, pre žalobcu, jeho manželku a ďalšie 3 osoby, za cenu celkom 2.145,- EUR (414,- EUR za osobu), pričom žalobou si uplatnil nárok na úhradu ceny zájazdu v sume 828,- EUR pripadajúcu na žalobcu a jeho manželku. Zo zmluvy o obstaraní zájazdu je zrejmé, že cestovná kancelária U. K..Q..X. bola poistená voči insolventnosti u žalovaného - v poisťovni Kooperatíva, a.s.. Žalobcom objednaný zájazd sa neuskutočnil, cestovná kancelária oznámila na svojich webových stránkach, že je nútená vyhlásiť platobnú neschopnosť a oznámila, že oprávnené požiadavky na refundáciu je potrebné zaslať do poisťovne, pričom poistenie pre prípad úpadku rieši poisťovňa Kooperatíva, a.s.. Žalobca si u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody z poistenia zájazdu pre prípad úpadku dňa 19.02.2016, na základe čoho mu žalovaný dňa 20.03.2017 oznámil, že nemôže pristúpiť k poistnému plneniu, pretože nie je preukázané, že v dobe trvania poistnej zmluvy došlo k vzniku poistnej udalosti, čiže k úpadku poistníka a z toho vyplývajúcej škody. Z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným ako poistiteľom a spoločnosťou U. K..Q..X., K. K. F. XA, C., P.: XX XXX XXX, v zastúpení osobou K. X. X. ako poistníkom, uzatvorenej dňa 7.11.2015 je zrejmé, že sa jednalo o poistnú zmluvu pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie č. XXX XXXXXXXX. Predmetná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 1.12.2015 do 30.11.2016, na poistné riziko, ktorým bol v zmysle článku 1 zmluvy prípad, kedy poistník z dôvodu svojho úpadku: a) neposkytne poistenému dopravu z miesta pobytu v zahraničí do miesta plánovaného skončenia zájazdu alebo Slovenskej republiky, ak je táto doprava súčasťou zájazdu, b) nevráti poistenému zaplatený preddavok alebo cenu zájazdu v prípade ak sa zájazd neuskutoční, c) nevráti poistenému rozdiel medzi zaplatenou cenou zájazdu a cenou čiastočne poskytnutého zájazdu v prípade, ak zájazd bol poskytnutý iba v časti. Podľa článku 2 uvedenej poistnej zmluvy poistnou udalosťou je skutočnosť uvedená v článku 1, ak je s ňou spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť. Podľa článku 3 bolo poistenie dojednané na poistnú sumu 125 000,- EUR.

17. Podľa § 741a z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o obstaraní zájazdu, zmluvou o obstaraní zájazdu sa obstarávateľ (cestovná kancelária) zaväzuje, že objednávateľovi obstará vopred ponúkanú kombináciu služieb cestovného ruchu (zájazd), a objednávateľ sa zaväzuje, že zaplatí dohodnutú cenu.

Podľa § 741b ods. 3 cit. Občianskeho zákonníka, cestovná kancelária je povinná objednávateľovi odovzdať spolu so zmluvou doklad o poistení zájazdu pre prípad úpadku vystavený poistiteľom.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a) z. č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr, účinného v rozhodnom čase, cestovná kancelária je povinná okrem povinností podľa osobitného predpisu po celý čas predaja zájazdov mať uzatvorenú zmluvu o poistení zájazdu pre prípad jej úpadku (ďalej len „poistenie zájazdu“) alebo bankovú záruku podľa § 11a.

Podľa § 9 ods. 1 cit. z. č. 281/2001 Z.z., cestovná kancelária je povinná dohodnúť poistenie zájazdu, na ktorého základe vzniká objednávateľovi právo na poistné plnenie v prípadoch, keď cestovná kancelária z dôvodu svojho úpadku

a) neposkytne objednávateľovi dopravu z miesta pobytu v zahraničí do miesta plánovaného skončenia zájazdu alebo do Slovenskej republiky, ak je táto doprava súčasťou zájazdu,

b) nevráti objednávateľovi zaplatený preddavok alebo cenu zájazdu v prípade, ak sa zájazd neuskutočnil,

c) nevráti objednávateľovi rozdiel medzi zaplatenou cenou zájazdu a cenou čiastočne poskytnutého zájazdu v prípade, ak zájazd bol poskytnutý sčasti.

Podľa § 9 ods. 2 cit. z.č. 281/2001 Z.z., na poistenie zájazdu sa vzťahujú primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 3 cit. z.č. 281/2001 Z.z., poisťiteľ odovzdá cestovnej kancelárii okrem dokladu o poistení zájazdu doklady určené objednávateľovi, ktoré musia obsahovať informácie o uzatvorenom poistení zájazdu, najmä však označenie poisťiteľa, podmienky poistenia zájazdu a spôsob oznámenia poistnej udalosti; cestovná kancelária je povinná odovzdať tieto doklady objednávateľovi súčasne so zmluvou o zájazde.

Podľa § 11 ods. 3 cit. z.č. 281/2001 Z.z., cestovná kancelária je povinná dohodnúť poistenie zájazdu podľa § 9 na dostatočnú poistnú sumu vo výške minimálne 25% ročných plánovaných tržieb z predaja zájazdov. Ak tieto tržby majú byť nižšie než v predchádzajúcom roku, cestovná kancelária je povinná dohodnúť poistenie na poistnú sumu vo výške minimálne 25% týchto tržieb v predchádzajúcom roku.

Podľa § 11 ods. 4 cit. z.č. 281/2001 Z.z., cestovná kancelária je povinná pred uzatvorením poistenia zájazdu a kedykoľvek počas trvania poistenia zájazdu umožniť poisťiteľovi na jeho žiadosť prístup ku všetkým dokladom, ktoré súvisia s poistením zájazdu, a podať k nim vysvetlenie.

Podľa § 11 ods. 5 cit. z.č. 281/2001 Z.z., nároky objednávateľa, ktoré mu vznikli k cestovnej kancelárii v dôsledku nesplnenia zmluvy o zájazde v prípadoch uvedených v § 9 ods. 1, prechádzajú na poisťiteľa, a to až do výšky poistného plnenia, ktoré poisťiteľ poskytol objednávateľovi.

Podľa § 3 ods. 1 z.č. 7/2005 Z.z., o konkurze a reštrukturalizácii, v znení účinnom v rozhodnom čase, dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, predpokladá sa, že je v úpadku.

Podľa § 3 ods. 2 cit. z.č. 7/2005 Z.z., právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Ak peňažnú pohľadávku nie je voči dlžníkovi možné vymôcť exekúciou, alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný.

18. V rámci odvolacej argumentácie žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku týkajúcu sa preukázania existencie úpadku cestovnej kancelárie U. K..Q..X... Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia § 3 ods. 1 veta prvá zákona č. 7/2005 z. z., je dlžník v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Zákon ďalej bližšie definuje v § 3 ods. 2 pojem platobná neschopnosť, pod ktorou sa v prípade právnickej osoby rozumie stav, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný. V ustanovení § 3 ods. 3 je definovaný pojem predĺženie tak, že predĺžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účtovníctva alebo z hodnoty určenej znaleckým posudkom, ktorý má pred účtovníctvom prednosť a prihliadne sa aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, prípadne očakávateľné výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku pokračovať. Do sumy záväzkov sa nezapočítava suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti, ani suma záväzkov, ktoré by sa v konkurze uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky. Detaily spojené s určovaním, či je dlžník v úpadku bližšie potom upravuje vyhláška č. 643/2005 Z. z. V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že úpadok je objektívny stav, vyplývajúci z ekonomickej situácie dlžníka. Nevyhlasuje sa, nezakladá sa rozhodnutím súdu, ani iného orgánu, jeho existencia alebo prezumovaná existencia je iba predpokladom pre postup súdu, veriteľov a ďalších subjektov podľa z.č. 7/2005 Z.z. Dlžník môže byť v úpadku aj bez toho, aby bolo iniciované konanie podľa z.č. 7/2005 Z.z. Odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie, že konaní mal dostatočne preukázané že cestovná kancelária U. K..Q..X.. ako dlžník sa dostal do úpadku vo forme platobnej neschopnosti. Žalobca v priebehu konania poukázal aj na ďalších veriteľov, ktorí si podobne ako on objednali a zaplatili zájazd, ktorý nebol uskutočnený, pričom žalovaný toto tvrdenie nepoprel, a sám tvrdil, že eviduje 429 prihlásených žiadateľov o poskytnutie poistného plnenia z celkovou sumou uplatnených nárokov vo výške 773 037,- EUR. Správne súd prvej inštancie skonštatoval, že o úpadku cestovnej kancelárie svedčia aj doklady o daňovom nedoplatku

vo výške 300,- EUR, nedoplatok na preddavku poistného voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni za obdobie 01/2015-12/2016 vo výške 1.745,98,- EUR, ako aj dlh zo sociálneho poistenia vo výške 914,72,EUR. Zároveň možno konštatovať, že o úpadku poistníka svedčí aj oznam konateľa U. K..Q..X., v ktorom uviedol: „...sme nútení vyhlásiť platobnú neschopnosť.“ Odvolací súd preto nemôže prisvedčiť žalovanému, že v danom prípade sa jednalo o neochotu cestovnej kancelárie plniť si svoje záväzky. Súhlasí so súdom prvej inštancie, že dôkazy preukazujúce vysoko pravdepodobný záver, že cestovná kancelária U. K..Q..X.. sa dostala do úpadku predkladal žalobca, v rámci možností aké mal napriek tomu, že dôkazné bremeno na preukázanie takejto skutočnosti nemôže zaťažiť žalobcu, ale toto má znášať žalovaný a to aj napriek tomu, že ide o preukázanie neexistencie skutočnosti, ktorej danosť popiera. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 81/2010 z 31. mája 2010, podľa ktorého: „Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.“ Vychádzajúc z ust. § 11 ods. 4 zákona č. 281/2001 Z. z. cestovná kancelária je povinná pred uzatvorením poistenia zájazdu a kedykoľvek počas trvania poistenia zájazdu umožniť poistiteľovi na jeho žiadosť prístup ku všetkým dokladom, ktoré súvisia s poistením zájazdu, a podať k nim vysvetlenie. Je to teda práve poistiteľ, (žalovaný), kto má zákonné právo na prístup k dokladom súvisiacim s poistením zájazdu. Medzi tieto doklady treba zaradiť aj účtovné závierky, prípadne priamo účtovné doklady, ktoré umožňujú objektívne zistiť ekonomický stav poistníka, teda cestovnej kancelárie. Je potom na poistiteľovi, aby si v poistnej zmluve dojednal konkrétny rozsah a obsah sprístupnených dokladov a prístup k nim si vynucoval, aby mohol v prípade vzniku poistnej udalosti náležite vykonať jej vyšetrenie v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého by si urobil úsudok tiež o tom, či je poistník v úpadku. Treba prisvedčiť súdu prvej inštancie, že objednávatel' zájazdu nemá zákonné, ani praktické možnosti zisťovať a preverovať aktuálnu ekonomickú situáciu cestovnej kancelárie, pričom porušenie povinnosti poistníkom poskytnúť poisťovni súčinnosť nemôže byť na ujmu zákonných práv žalobcu. Vychádzajúc z uvedeného odvolací námietku žalovaného, že v konaní nebol relevantným spôsobom preukázaný skutočný a reálny úpadok U. K..Q..X., a to bez preukázania skutočnosti, či U. K..Q..X.. nebol schopný reálne plniť svoje záväzky alebo šlo z jeho strany len o neochotu poskytnúť dané plnenia teda, že žalobca dostatočne nepreukázal úpadok cestovnej kancelárie považuje za nedôvodnú.

19. K rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.11.2020, č.k. 3Co 178/2019-155, na ktoré poukazuje žalovaný, odvolací súd zdôrazňuje, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Rozdielnosť právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je riešená a upravená zákonom č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V záujme zachovania princípov právnej istoty a tiež predvídateľnosti súdnych rozhodnutí je nevyhnutné, aby všeobecné súdy rešpektovali príslušnú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá bola v zákonom stanovenej procedúre publikovaná v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Povinnosťou všeobecných súdov však rozhodne nie je reagovať v odôvodnení na rozhodnutia vydávané inými senátmi, či inými súdmi rovnakej inštancie. Existencia odlišnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je síce nežiaduca, ale až do ustálenia rozhodovacej praxe v zákonom stanovenej procedúre nie vylúčená. To znamená, že môže nastať situácia, kedy budú súbežne popri sebe stáť aj rozhodnutia, ktoré k riešeniu určitej otázky alebo problematiky neprístupujú úplne identicky, resp. úplne odlišne. Odvolací súd v tejto súvislosti dáva odvolateľovi do pozornosti existenciu rozhodnutia odvolacieho súdu č.k. 9Co 111/2019-264, v ktorom vychádzal z rovnakého skutkového a právneho posúdenia úpadku cestovnej kancelárie k akému dospel odvolací súd v prejednávanej veci.

20. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že podané odvolanie je nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny, založený na správne zistenom skutkovom stave a vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci. Z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).